

Handbok om tvättbara blöjor

”Det är inget nytt påfund att använda tvättbara blöjor, men produktutvecklingen har gjort det möjligt att återuppliva en gammal tradition på ett enklare sätt.

Jan-Erik Enestam, miljöminister 2003–2006

”När man använder tvättbara blöjor är det inte frågan om någon slags on/off – livsstil, men att åtminstone i någon mån kunna minska mängden avfall är en bra sak!”

Sanna Ahonen, mamma till Elias som använder tvättbara blöjor

Broschyren har producerats av Avfallsverksföreningen rf – som verkar för en ansvarsmedveten offentlig avfallshanteringservice.

**Avfallsverksföreningen rf
Fredriksgatan 61 A 60 vån. 8.
00100 Helsingfors
Tfn (09) 2780 0775
www.jly.fi**

**Den här broschyren finns också på Avfallsföreningens webbsidor,
www.jly.fi/julkaisut/julkaisut.htm, där du kan skriva ut en egen version.**

Foto: Talvikki Kyllönen

Tryckår: 2007

Innehåll

Valet av blöjor har betydelse	4
Tvättbara blöjor	5
– Många skäl att välja tvättbara blöjor.....	5
– Vad menas med tvättbara blöjor?	6
Erfarenheter av tvättbara blöjor.....	8
Hur man använder tvättbara blöjor.....	10
– Anskaffning	10
– Kostnader.....	11
– Blöjornas skötsel	13
Blöjor och allergier	16
Tilläggsuppgifter.....	16
Tillverkare och importörer.....	18
Bilaga	
– Anvisningar för hur man viker en innerblöja av gasväv	19

VALET AV BLÖJOR HAR BETYDELSE

Under väntetiden tänker blivande föräldrar inte enbart på hur deras liv kommer att förändras, utan också på praktiska angelägenheter och anskaffningar, i samband med att deras barn föds. Ett av de viktigaste valen, som påverkar både barnfamiljens ekonomi och miljöns tillstånd, är valet mellan engångs- och tvättbara blöjor.

Tvättbara blöjor är sådana blöjor, som inte slängs bort genast efter första användningen, utan tvättas och används på nytt. Att använda tvättbara blöjor är ett bra sätt att spara pengar och reducera den mängd avfall som hamnar på avstjälningsplatserna.

Det finns många olika slags tvättbara blöjor, så alla familjer kan säkert hitta ett alternativ som passar just deras plånbok, livsstil och smak. Tvättbara blöjor kan också användas parallellt med engångsblöjor. Redan det att man använder tvättbara blöjor då och då minskar blöjornas miljöbelastning. En tvättbar blöja om dagen minskar avfallsmängden med 365 blöjor i året.

Man kan också övergå till tvättbara blöjor först då barnet nästan lärt sig använda pottan. Vid potträningen är tvättbara blöjor bra, därför att barnet kan känna när blöjan är våt och börjar då föredra att använda pottan.

Det krävs inga större ansträngningar för att börja använda tvättbara blöjor. Försäljare och personer som är vana att använda tvättbara blöjor hjälper gärna nybörjarna med att hitta lämpliga blöjalternativ. Det kan vara klokt att prova sig fram till vad som passar den egna livsstilen och det egna barnet bäst och fylla på blöjeförrådet efterhand.

I slutet av den här broschyren finns en lista över tillverkare och importörer av tvättbara blöjor.

Broschyren har producerats och uppdaterats av Avfallsverksföreningen rf. Originalen har gjorts gemensamt av Luonto-Liittos nyländska avdelning och Huvudstadsregionens samarbetsdelegation SAD. Vi tackar avfallsverken, vars ekonomiska bidrag har gjort det möjligt att uppdatera guiden. Kontaktuppgifter av avfallsverken finns i slutet av guiden.

Hjärtligt tack även till de representanter från Kestovaippayhdistys ry som har varit med och

gjort broschyren, fotograf Talvikki Kyllönen, de erfarna användare av tvättbara blöjor, som bidragit med idéer, och de experter som granskat texten: överläkare Tari Haahtela vid HNS hud- och allergisjukhus, specialläkare i barnsjukdomar och barnallergier Anna Pelkonen samt Helsingfors universitets folkhälsovetenskapsinstitution.

TVÄTTBARA BLÖJOR

MÅNGA SKÄL ATT VÄLJA TVÄTTBARA BLÖJOR

Valet av tvättbara blöjor kan motiveras av såväl ekonomiska, hälso- som ekologiska skäl. Dessutom känns de vackra, färggranna blöjorna mjuka och sköna mot barnets hud.

Ekonomiska skäl

Blöjor är en stor ekonomisk investering för alla småbarnfamiljer. Enligt Konsumentforsknings-centralens beräkningar använder ett barn ungefär 5 000 engångsblöjor under sin blöjålder (ca 30 månader). Av tvättbara blöjor går det däremot åt bara ungefär 30 stycken, beroende på modellerna.

Priset för en engångsblöja motsvarar bara en användning, medan en tvättbar blöja kan användas till och med av flera barn. Därför är tvättbara blöjor en lönsam investering med tanke på hela blöjperioden och att de också har ett högt andrahandsvärde gör dem än mer fördelaktiga.

Tvättbara blöjor kan underlätta pottråningen, eftersom barnet lär sig att känna igen när det blir nödigt och tala om det på förhand. På så sätt förkortas blöjperioden, vilket ju också minskar kostnaderna.

De utgifter som blöjtvättandet ger upphov till kan man spara in på genom att bara tvätta fulla maskiner och genom att undvika onödigt höga temperaturer.

Man kan också tillverka blöjor och yllebyxor själv. Avlagda textilier, såsom handdukar, flanellskjortor och ylletröjor är bra som blöjmaterial. Då har man inga andra utgifterna för blöjorna än de som orsakas av tvättandet.

Hälsoskäl

Av hälsoskäl är tvättbara blöjor ett bra alternativ för allergiska barn, eftersom dessa blöjor inte innehåller allergiframkallande beståndsdelar. En förutsättning är dock att blöjorna väljs och sköts med omsorg. Barnet svettas

i allmänhet mindre i tvättbara blöjor än i engångsblöjor. Det beror främst på att tvättbara blöjor i allmänhet inte innehåller plast, vilket gör att de inte heller så lätt ger upphov till hudirritationer.

Miljöskäl

Engångsblöjorna är den till omfånget största typen av avfall som går till avstjälningsplatsen från enskilda hushåll. Blöjor kan utgöra så mycket som hälften av det avfall som barnfamiljerna producerar. Det tar flera hundra år innan engångsblöjorna har förmultnat på avstjälningsplatserna. Vid förmultningen bildas metan, en gas som har betydande inverkan på växthus-effekten. Genom att använda tvättbara blöjor kan man minska den mängd avfall som först till avstjälningsplatserna med hela 1 500 kg per barn.

Den miljöbelastning som de tvättbara blöjorna ger upphov till kan minskas om man återanvänder dem och/eller tillverkar dem själv till exempel av återanvänt material. Man kan minska den belastning som uppkommer på grund av tvättandet genom att undvika att torka blöjorna maskinellt, att tvätta bara fulla maskiner och använda miljövänligt tvättmedel.

Bekvämlighetskäl

Blöjbytet ska vara en angenäm gemensam stund för både vårdaren och barnet. Att klä på barnet en mjuk blöja av ventilerande naturfiber känns också angenämt för den som sköter om barnet. Dessutom utgör de tvättbara blöjornas vackra mönster en färgklick i vardagen under blöjperioden.

VAD MENAS MED TVÄTTBARA BLÖJOR?

En tvättbar blöja är en blöja, som är gjord av ett tyg, som andas och går att tvätta. Den är gjord med tanke på långvarigt bruk. De flesta tvättbara blöjorna är helt eller nästan helt tillverkade av naturfiber. För det mesta består de av två delar, en innerblöja som absorberar fukt och blöjbyxor som håller innerblöjan på plats. Blöjbyxorna släpper igenom luft, men hindrar fukten att tränga ut.

Innerblöjor eller den absorberande delen

Innerblöjans uppgift är att suga åt sig fukt. Urvalet är stort: en rektangulär tygbit eller gasväv, som viks till en blöja, en färdigt rektangulär eller timglasformad blöja eller en formsydd absorberande blöja, som sätts fast med kardborreband eller tryckknäppen likt en engångsblöja. Materialet är ofta bomull, i form av gasväv, flanell eller frotté. Det finns också innerblöjor av hamptyg.

Blöjbyxor eller ytterblöja

Ovanpå innerblöjan behövs det blöjbyxor som fungerar som fuktspärr. Ytterblöjan hindrar fukten att blöta ner barnens kläder. Det finns blöjbyxor i två grundmodeller: sådana som fästes med kardborreband eller tryckknappar och påminner om engångsblöjor och sådana som träs på likt byxor. Materialet i ytterblöjan kan vara konstfiber (såsom tyg eller fleece med en yta av polyuretan) eller naturfiber (t.ex. ylle).

Allt-i-ett-blöja (all-in-one, aio, a-i-o)

Allt-i-ett-blöjorna påminner mest av alla tvättbara blöjor om engångsblöjor och de är helt och hållet färdiga att användas. De flesta allt-i-ett-blöjorna saknar blöjinlägg. Den som vill använda ett blöjinlägg, måste sätta i det själv.

Blöjinlägg

Blöjinlägg sätts mellan huden och innerblöjan. Med hjälp av ett sådant hålls innerblöjan fläckfri och är lättare att skölja av. Det finns blöjinlägg av tyg, fiberpapper och siden.

Ett blöjinlägg av tyg släpper igenom fukt till innerblöjan, men håller blöjan torr på ytan och på så sätt behöver inte huden badda i fukt. Materialet i ett blöjinlägg av tyg kan vara polyester (t.ex. microfleece eller polyestermocka) eller en blandning av polypropylen och bomull och det kan tvättas tillsammans med annan blöjtvätt.

Inläggen av fiberpapper, som är gjorda av trä- eller risfiber, slängs bort efter användningen. De kan dock inte slängas i wc-bytten, utan ska sorteras som blandavfall eller komposteras.

Inläggen av siden har egenskaper som behövs då babyns hud är irriterad eller röd. Därför är ett blöjinlägg av siden ett verkligt bra val med tanke på de barn som har känslig hud.

Egenhändigt tillverkade blöjor

Man kan själv sticka ylleblöjbyxor av flossagarn (blöjgarn). Flossagarn och stickmönster säljs bland annat i de butiker som säljer Ruskovillas produkter, på Ottobre Shops Internetsida (kontaktuppgifter i slutet av broschyren) samt i många handarbetsaffärer och hos återförsäljare av tvättbara blöjor.

Innerblöjor kan sys av frotté och flanel. Materialet i innerblöjorna ska

kunna tvättas i 60 graders vatten.

Som material i ytterblöjorna passar fuktavstötande tyg, såsom PUL-tyg (med polyuretanyta), plastbehandlad polyester (som säljs i några Internetbutiker) och fleece. Som mall kan man till exempel använda en färdigsydd tvättbar blöja.

På Kestovaippainfos hemsida på Internet finns många olika beskrivningar på hur man själv tillverkar yllebyxor och innerblöjor.

ERFARENHETER AV TVÄTTBARA BLÖJOR

Juha Jääskinen, diplomingenjör, systemexpert och Joono Jääskinen.

Foto: Anne-Mari Jääskinen

Jag tycker att användningen av tvättbara blöjor är ett av världens enklaste sätt att spara pengar och samtidigt tänka på att barnet har det bra. Man kan vara lat och samtidigt ta ansvar till miljön! Vi har ännu inte använt några engångsblöjor åt Joono sedan han kom hem från BB och han är nu ett och ett halvt år gammal. När jag började använda tvättbara blöjor visste jag inte särskilt mycket om sådana blöjor och inte blev jag så mycket klokare av att delta i ett tre timmars informationstillfälle om tvättbara blöjor heller. Ändå var det inget problem att komma i gång.

Eftersom jag aktivt försöker skära ner på onödiga utgifter var orsaken till att använda tvättbara blöjor ursprungligen rent ekonomisk. Men jag har inte ångrat mitt val. Trots att vi bytt ut de

blöjor vi först köpte till en annan modell, har vi ändå sparat pengar genom att använda tvättbara blöjor. Vi har nämligen lyckats sälja dem vidare nästan till samma pris som vi betalat för dem och har insett att tvättbara blöjor har ett verkligt bra andrahandsvärde.

Jag tycker inte att det är något arbetsammare att använda tvättbara blöjor än engångsblöjor – arbetet måste bara prioriteras på annat sätt. Joono har också haft tvättbara blöjor på resor. Då jag i huvudsak tvättat själv på resorna, har jag i stället kunnat använda de pengar jag skulle ha lagt ut på

engångsblöjor till något annat.

Jag rekommenderar att ni åtminstone försöker använda tvättbara blöjor. Det finns tvättbara blöjor som faktiskt är tillverkade av bomull och inte bara sådana som känns "mjuka som bomull". Trots att man kanske måste byta tvättbara blöjor lite fler gånger om dagen, kan blöjperioden tack vare detta lilla extra besvär komma att ta slut redan ett år i förväg. Jag tror att man sammantaget vinner tid på att använda tvättbara blöjor.

Det blir en rutin att använda tvättbara blöjor och ändå tycks de väcka märkliga fördomar till liv hos en del människor. Man känner inte till att de tvättbara blöjorna har utvecklats ansevärt under de senaste tio åren. Tvättmaskinerna är nuförtiden också så bra att den övriga tvätten garanterat inte "luktar blöja"!

Sanna Ahonen, forskare i miljöpolitik, Petteri Nisula, riksdagsassistent och Elias Nisula (på bilden).

Vi har valt tvättbara blöjor främst med tanke på miljön – vi vill inte producera så mycket avfall. Vi tror också att tvättbara blöjor är ett bättre alternativ för barnets hud.

Vi har försökt använda blöjsystem, som är så skonsamma för miljön som möjligt, nämligen yllebyxor och gasväv. Gasväv torkar snabbt och det var särskilt viktigt, när vi bodde i en liten tvårummare och inte hade något extra utrymme där vi kunde torka tvätten. Av miljöskäl torkar vi tvätten upphängd i stället för maskinellt.

Vi har endera fått eller köpt nästan alla Elias blöjor begagnade. Som startpaket fick vi begagnade gasvävsblöjor och yllebyxor av en kompis. Dem klarade vi oss länge med. Sedan har vi skaffat nya blöjmodeller alltefter behov. Då blöjorna började läcka och gasväven inte längre räckte till, köpte vi välsittande innerblöjor av frotté. När Elias lärde sig gå och själv öppna kardborrebanden, beslöt vi att övergå från grenformade blöjor med knäppen till smala blöjor. Nu ska Elias börja i dagvård och därför har vi skaffat fickblöjor från ett lopptorg. Fickförsedda ytterblöjor är lätta att "ladda" där hemma och så behöver dagmamman sedan bara byta innerblöjan. Vi har skaffat

de flesta blöjorna via Internet. Jag har också sytt några innerblöjor själv av gamla handdukar med hjälp av anvisningar som jag hittat på Internet. Det har varit ganska fascinerande att försöka designa den perfekta blöjan.

Vi har bestämt, att vi använder tvättbara blöjor i den mån vi orkar och har möjlighet. Inte är det på något sätt frågan om fanatism. Först när Elias navelstump hade lossat, beslöt vi oss för att börja. Det kändes som om vi måste få vardagsrutinerna att börja löpa, och först därefter hade vi tid att lära oss använda tvättbara blöjor. På sommarstugan har vi använt båda typerna av blöjor, alltefter humör. När vi renoverade vår nya bostad, använde vi med gott samvete nästan enbart engångsblöjor.

Det är egentligen inte alls jobbigt att använda tvättbara blöjor, men livssituationerna växlar. När det känns som om engångsblöjor underlättar livet, kan man använda dem, trots att man annars använder tvättbara. Det är inte frågan om någon slags on/off – livsstil, men att åtminstone i någon mån kunna minska mängden avfall är en bra sak!”

HUR MAN ANVÄNDER TVÄTTBARA BLÖJOR

ANSKAFFNING

Det finns ett stort produktutbud av tvättbara blöjor. Var och en kan bygga upp den helhet som passar de egna behoven eller också använda enbart all-in-one-blöjor, som mest påminner om engångsblöjor.

Man behöver inte nödvändigtvis investera i stora mängder blöjor. Det lönar sig att prova några olika modeller innan man skaffar blöjor för barnets hela blöjperiod. Det är ingen konst att till exempel börja med gasväv och några ytterblöjor som inte släpper igenom fukt.

Genom att skaffa blöjor efter hand, undviker man att välja en sådan modell eller ett sådant material för hela blöjperioden, som inte passar den egna babyen eller den egna livsrytmen. Blöjförsäljarna och andra blöjanvändare hjälper gärna nybörjarna med att välja det så kallade ”startpaketet” och hitta den rätta blöjan för varje enskild baby.

Hur mycket blöjor man behöver beror på torkningsmöjligheterna och barnets ålder. Ett spädbarn behöver fler blöjor än en knatte. Om man an-

vänder enbart tvättbara blöjor går det åt ungefär sju innerblöjor (eller allt-i-ett-blöjor eller fickblöjor) om dagen. Det kan vara praktiskt att skaffa innerblöjor för två till tre dagars behov. Då behöver man inte tvätta blöjor varje dag.

Blöjbyxorna behöver inte tvättas efter varje användning, därför kan redan tre stycken av varje storlek vara en lämplig mängd. På en del modeller går det att reglera storleken, så att man kan använda samma blöjbyxor under hela blöjperioden.

Om du har tänkt använda blöjnlägg av tyg, lönar det att räkna ut hur många du behöver i förhållande till hur ofta du tänker tvätta blöjor. Det går åt ett blöjnlägg av fiberpapper per användningstillfälle. Det kan vara bra att skaffa blöjnlägg av siden för ungefär en dags behov eller 4-7 stycken att ta till ifall ditt barn får hudirritationer.

KOSTNADER

Tvättbara blöjor blir i längden ofta betydligt billigare än engångsblöjor. Trots att anskaffningskostnaderna kan kännas höga, är summan införtjänad på mindre än ett år redan med det första barnet.

Det går också bra att låta de tvättbara blöjorna gå i arv från ett barn till ett annat. Då begränsas kostnaderna för det andra barnet nästan enbart till dem som orsakas av tvättandet. Det är också lätt att sälja begagnade tvättbara blöjor och andrahandsvärdet är högt.

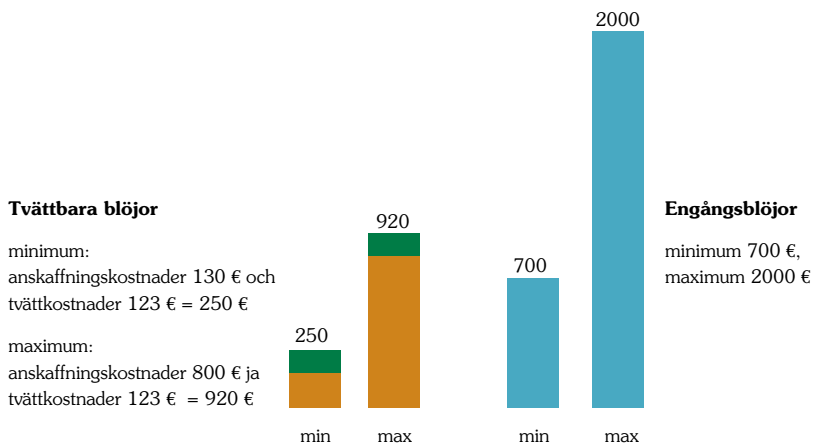
För den som vill köpa begagnade tvättbara blöjor lönar det sig att leta efter annonser på rådgivningarnas och butikernas anslagstavlor. Begagnade tvättbara blöjor säljs också på lopptorg och annonstorg på Internet. Det kan också vara en idé att höra sig för inom bekantskapskretsen.

Kostnader för engångsblöjor

Enligt Konsumentundersökningscentralens beräkningar använder ett barn sammanlagt cirka 5 000 engångsblöjor under hela sin blöjperiod (30 månader). Beroende på varumärke och modell är styckepriset ungefär 0,14 – 0,40 euro/st. Priset på engångsblöjor blir då ungefär 700 – 2 000 euro.

Kostnader för tvättbara blöjor

Kostnaderna för tvättbara blöjor uppkommer då man köper de olika blöjdelarna och från tvättandet.

Anskaffning

Utgifterna för blöjansskaffningen varierar beroende på varumärken och modeller. Blöjor för hela blöjperioden (30 månader) kostar som minst cirka 130 euro, om man använder innerblöjor av gasväv, flanel som blöjinlägg och förmånliga ytterblöjor. Tvättbara allt-i-ett-blöjor som påminner om engångsblöjor för motsvarande tid kostar som mest ungefär 800 euro. Mellan dessa ytterligheter finns många olika prisalternativ.

Begagnade tvättbara blöjor blir faktiskt mycket billigare än nya. Om blöjorna tillverkas av återanvänt material är kostnaderna så gott som obefintliga.

**Spara pengar
och miljö!**

- Köp flergångsblöjor från lopptorg (t.ex. på Internet) eller av be-kanta.
- Återanvänd fler-gångsblöjor som är i gott skick. Spara dem till småsyskonen, ge dem till familjebekanta eller sälj dem.

Tvättandet

Man tvättar blöjor i medeltal varannan dag. Det normala är att man tvättar på högst 60 grader. Om man förvarar blöjorna mer än tre dagar otvättade är det risk för att de möglar.

Enligt Arbetseffektivitetsföreningens beräkningar (år 2002) tvättar man en maskin (2,5 kg) tvätt i 60 grader som billigast för 0,27 euro. I det priset ingår tvättmedel, elektricitet och vatten. Om blöjorna tvättas varannan dag i två och ett halvt år (30 månader) kommer tvättandet att kosta 123 euro.

Kostnader totalt

Totalpriset för nya tvättbara blöjor (anskaffning + tvätt) utgör ungefär 250 – 920 euro. Om man använder begagnade tvättbara blöjor är det enbart tvättandet som kostar (som minst) 123 euro.

Blöjnlägg av fiberpapper och siden gör att anskaffningskostnaderna stiger med cirka 165 euro. Men det är inte nödvändigt att använda sådana. Om man använder blöjbyxor av ylle behövs det också ylletvättmedel och ullkur (skötselmedel för ylle), vilket innebär en tilläggskostnad för hela blöjperioden på cirka 25 euro.

BLÖJORNAS SKÖTSEL

Blöjbyte

Hur ofta man byter blöja beror på barnets ålder och blöjans uppsugningsförmåga. Många som använder tvättbara blöjor väljer en tunnare blöja och tätare byten, för att den lilla babyn ska få hälsosamma luftbad och det större barnet få träna att använda pottan. När man byter mer sällan, som när barnet sover middag eller nattsömn, lönar det sig att både använda ett blöjnlägg som suger bra fukt och ett som håller ytan torr.

Om man använder sådana tvättbara blöjor, som har separat innerblöja och blöjbyxor, behöver man inte byta och tvätta blöjbyxorna vid varje blöjbyte. Det räcker att byta dem när de är mycket våta eller smutsiga. Mestadels räcker det med att enbart byta innerblöjan.

Sköljning

Det lönar sig att skölja blöjor med avföring så fort som möjligt, för att smutsen inte ska gro in. Man kan skölja blöjan med handduschen direkt ovanför WC-byttan. Därefter kan blöjan sköljas en gång till i varmt vatten i lavoa-ren.

Förvaring av smutsiga blöjor

Smutsiga blöjor ska förvaras på ett torrt och luftigt ställe, exempelvis i en tvättkorg. Man kan också förvara blöjorna på balkongen i väntan på tvätt. På vintern måste man vara försiktig så att blöjorna inte fryser och fiberkonstruktionen brister. Blöjor som väntar på tvätt sprider egentligen ingen lukt. Genom att stänka några droppar eterisk olja över blöjorna, till exempel antibakteriell teträolja (tee tree oil), kan man ytterligare minska luktolägenheterna.

Om man vill kan man lägga blöjorna i blöt i ett ämbar med lock. Vattnet ska helt täcka blöjorna. Ett par matskedar ättika dämpar lukten.

Vädning

Blöjbyxor behöver inte tvättas varje gång de blivit lite fuktiga. Yllebyxor be-

höver oftast bara få torka och vädras, medan byxor av bomull och/eller polyester behöver sköljas av, torkas och vädras.

Ylle mår inte bra av att det tvättas för mycket. Det räcker att yllebyxor tvättas försiktigt en gång i veckan eller ett par gånger i månaden beroende på hur ofta de används, såvida de inte fått fläckar.

Tvätt

Innerblöjorna tvättas i 60 grader, som är tillräckligt varmt med tanke på hygien. Blöjbyxornas tvättemperatur beror på materialet. Det kan vara bra att spara blöjförpackningens tvättanvisningar och fråga försäljaren närmare om hur blöjorna ska tvättas. Materialet i blöjbyxor tål ofta inte tvättemperaturer högre än 40 grader. Blöjbyxor av ylle ska helst tvättas för hand eller på ett skonsamt tvättprogram.

Blöjor med tyg som fungerar som fuktspärr ska inte tvättas med tvättmedel som innehåller blekmedel. Sköljmedel bör inte alls användas, eftersom det minskar blöjornas uppsugningsförmåga. I stället för sköljmedel kan man använda lite ättika för att få blöjorna mjukare. Om innerblöjan eller blöjbyxor är kraftigt missfärgade kan fläckarna avlägsnas med till exempel galltvål och varmt vatten. Blöjor av gasväv hålls vita, om man då och då tvättar dem i 90 graders tvätt.

För att undvika tvättmedelsallergier, bör blöjor tvättas med oparfymerat tvättmedel och mindre mängd tvättmedel än normalt. Om barnets hud är infekterad under blöjan och man vill försäkra sig om att blöjorna inte innehåller bakterier, kan innerblöjorna endera tvättas i minst 85 graders vatten eller strykas med ångstrykjärn efter att de tvättats. Man bör dock komma ihåg att ta reda på om materialet i innerblöjorna tål att strykas eller tvättas så varmt.

Det är bra att tvätta blöjorna ett par gånger innan de tas i bruk (de behöver inte torka emellan), för att förbättra deras uppsugningsförmåga. Materialet uppnår den bästa uppsugningsförmågan först efter 10 tvättar.

Torkning

Torka blöjorna i mån av möjlighet upphängda på torklina på en varm och luftig balkong eller på något annat ställe utomhus. Om barnet är allergiskt får blöjorna inte torkas utomhus när det finns pollen i luften. Torktiden beror ganska långt på hur effektivt tvättmaskinen centrifugerar (helst minst 800 varv i minuten). Blöjbyxor torkar på ett halvt dygn, en del redan på några timmar. Tjockare blöjor kan behöva över ett dygn på sig för att torka. Det går snabbt att torka blöjorna i tork-

tumlare, men materialet slits och dessutom ökar såväl tvättkostnaderna som miljöbelastningen.

Tvättbara blöjor på resor

På korta resor, såsom besök hos bekanta och på rådgivningen, kan man helt bra använda tvättbara blöjor. Det räcker med att skölja ur dem på stället, så kan man sedan ta hem dem i en plastpåse. Om resan inte räcker mer än ett par timmar, kan man till och med spara sköljandet tills man kommer hem. På längre resor lönar det att välja tunna blöjor som torkar snabbt, såsom fickblöjor och gasväv som viks rektangulärt.

Visste du att...?

- det också finns ett tredje alternativ förutom tvättbara blöjor och engångsblöjor, nämligen inga blöjor alls. Ett blöjefritt alternativ bygger på den vuxnas uppmärksamhet och en dynamisk kommunikation mellan barnet och vårdaren. För att det ska lyckas krävs det att man är villig att lära sig och har tillräckligt med energi. Det finns mer information och diskussionsgrupper om detta på Internet.

BLÖJOR OCH ALLERGIER

Enligt sakkunniga på HNS Hud- och allergisjukhus så förorsakar inte tvättbara blöjor allergier, ifall de används och sköts rätt. Tvättbara blöjor tillverkas i allmänhet av ren naturfiber, till exempel ylle, siden eller bomull, som i sig inte innehåller allergener. Risk för att barnet svettas och får hudirritationer minskar framför allt om blöjan saknar plast.

När man tvättar blöjor är det viktigt att skölja väl. Om blöjorna tvättas med parfymerat tvättmedel, så kan de ibland förorsaka irritation och i sällsynta fall allergiska reaktioner.

Lanolin är ullens eget fett, som kan ge symptom hos vissa allergiska barn. Eftersom det inte går att få tag på ullkur som inte innehåller lanolin i Finland, måste man välja blöjbyxor av annat material än ylle för barn som är allergiska för lanolin.

Ett extra känsligt barn kan få blöjeksem redan av en liten mängd väta. Då måste blöjorna bytas tillräckligt ofta för att fukten inte ska börja badda barnets hud. För att minska den blötande effekten, lönar det sig att använda ett blöjinlägg som hålls torrt på ytan. En redan irriterad hud kan vårdas med sideninlägg.

TILLÄGGSUPPGIFTER

Haaparanta, Suv: *Vaiפוilla on väliä – vertailussa lasten kesto- ja kertakäyttövaippojen ympäristövaikutukset ja käyttökokemukset*, Pääkaupunkiseudun julkaisusarja C 2002:14, YTV.

Kestovaippayhdistys ry har publicerat två omfattande informationspaket om tvättbara blöjor och hur man skaffar sådana:

- Kestovaippa 2005. Kestovaippayhdistys ry:n julkaisema tietopaketti kestovaipoista.
- Kestovaippojen hankintaopas '05. Kestovaippayhdistys ry.

Beställningar av publikationer och tidskrift, tfn 040 721 2894 eller jasenpalvelu@kestovaippayhdistys.fi.

Kuluttaja-lehti 8/2002: Kestovaipat kuormittavat ympäristöä vähemmän.

Ottobre-lehti 3/2005: Kestovaipan ompeluohjeet (Beskrivningar över hur man syr tvättbara blöjor).

Pyykinpesun ja kuivauksen kustannukset – kotona ja kiinteistöpesulassa: Työtehoseuran kotitaloustiedote 10/2002.

Suuri Käsiyö-lehti 1/2005: Kestovaippakaava (symönster till blöjor)

Vauva-lehti 9/2004: Koekäytössä kestävät, pestävät kestovaipat (produkttest av tvättbara blöjor).

Heltäckande information om tvättbara blöjor och hur de används finner du på Kestovaippayhdistys ry:s hemsida på adressen www.kestovaippayhdistys.fi, via e-post: info@kestovaippayhdistys.fi eller per tfn 040 721 2894.

Information om tvättbara blöjor finns också på andra Internetsidor, bl.a. på adressen www.kestovaippainfo.fi.

Kestovaippayhdistys ordnar också rådgivningstillfällen. Fråga efter produktrådgivare för tvättbara blöjor i din egen stad på e-postadressen: aluetoiminta@kestovaippayhdistys.fi.

I huvudstadsregionen (Helsingfors, Esbo, Grankulla och Vanda) kan du avgiftsfritt beställa en blöjrådgivare som kommer och berättar för grupper om minst 5 personer om hur man använder tvättbara blöjor. Bokningar via huvudstadsregionens Återvinningscentralen Ab / Miljöskola, per tfn. (09) 3108 8713 eller via e-post: neuvonta@kierratyskeskus.fi.

Produktinformation på svenska

Blöjor och miljö – en miljögranskning av sju olika sorters barnblöjor.

www.snf.se/pdf/bmv/dok-granskning-blojor.pdf

Asfaltblomman – miljö och rättviseguide.

www.asfaltsblomman.se

Diskussionsforum för småbarnsföräldrar om bl.a. blöjor.

www.alternativ.nu/yabb/index.php?board=35

Ruskovillas handbok för ekologisk och skonsam babyskötsel och blöjkultur – ullbbyn: den lyckliga babyen.

www.ruskovilla.fi/pdf/swe/ull_baby.pdf

TILLVERKARE OCH IMPORTÖRER

Det lönar sig att fråga efter närmaste återförsäljningsställe hos tillverkare och importörer. En lista som regelbundet uppdateras fås på www.kestovaippainfo.fi. Kestovaippayhdistys hemsida www.kestovaippayhdistys.fi har en lista över föreningens företagsmedlemmar.

Babyidea

tfn (09) 4110 8520

e-post: info@babyidea.fi, www.babyidea.fi

Ekopirpana

Roismalankatu 27, 38200 Vammala

tfn 0400 723 860 (vardagskvällar)

e-post: info@ekopirpana.com

www.ekopirpana.com

Ekoset

T:mi Sirpa Leppänen,

Ronkelintie 14, 75530 Nurmes

tfn (013) 480 259 / 0400 639 049

e-post: sleppan2@nettilinja.fi

www.ekoset.fi

Hilivinksis

Susanna Markkanen,

Svalsvängen 16 C 18, 20610 Åbo

tfn 041 515 9190

e-post: susanna@hilivinksis.com

www.hilivinksis.com

Igu*Lee®

igu*lee tmi / Virpi Kanninen

Kelukatu 4, 95450 Tornio

tfn 050 591 5530

e-post: iguinfo@igulee.fi, www.igulee.fi

Jutta

Tiilitehtaantie 5, 05830 Hyvinkää

Rödbergsgatan 3, 00120 Helsingfors

tfn 040 772 3603

e-post: asiakaspalvelu@jutta.fi

www.jutta.fi

Me & Mama

Nylandsgatan 39, 00120 Helsingfors

tfn (09) 2957 7111 / 050 553 2327

www.meandmama.fi

Mollavauva

tfn 040 762 8200

e-post: asiakaspalvelu@mollavauva.fi

www.mollavauva.fi

Myllymuksut

35540 Juupajoki

tfn 045 671 1003

e-post: info@myllymuksut.com

www.myllymuksut.com

Pehmopeput

Joutsentie 5, 21420 Lieto

tfn 0400 960 446

e-post: info@pehmopeput.fi

www.pehmopeput.fi

Pikkuparatiisi

Katja Halinen

Sipintie 43, 38210 Vammala

tfn 0500 695 362

e-post: katja.halinen@pikkuparatiisi.fi

www.pikkuparatiisi.fi

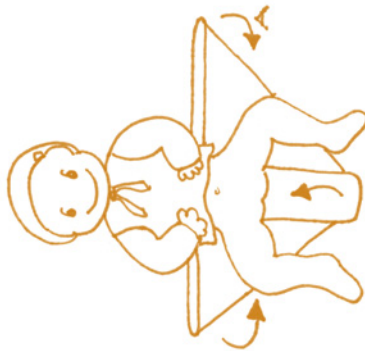
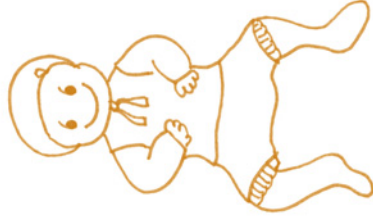
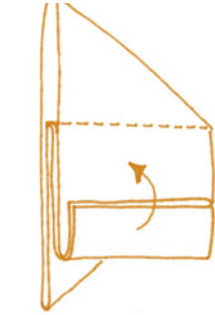
Ruskovilla Oy

Kinnarintie 32, 16200 Artjärvi

tfn (03) 871 460

e-post: ruskovilla@ruskovilla.fi,

www.ruskovilla.fi

Den här broschyren har bekostats av

Ab Avfallsservice Stormossen Jätehuolto Oy (www.stormossen.fi)	(06) 322 7200
Ab Ekorosk Oy (www.ekorosk.fi)	(06) 781 4540
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (www.ekjh.fi)	(05) 688 7851
Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy (www.iuj.fi)	0200 70 707
Joensuun Seudun Jätehuolto Oy (www.jns.fi)	(013) 267 3563
Jyväskylän kaupunki (www.jyvaskyla.fi)	(014) 625 483
Jämsän Seudun Jätehuolto Oy (www.jhoy.fi)	(014) 712 886
Jäteukko Oy (www.jateukko.fi)	(017) 368 0152
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kymppi (www.eko-kymppi.fi)	(08) 636 611
Kiertokapula Oy (www.kiertokapula.fi)	(019) 426 2244
Kymenlaakson Jäte Oy (www.kymenlaaksonjate.fi)	(05) 744 3400
Lakeuden Etappi Oy (www.etappi.com)	(06) 421 4900
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy (www.l-hjatehuolto.fi)	(03) 424 2600
Metsäsairila Oy (www.metsasairila.fi)	(015) 1941
Napapiirin Residuum Oy (www.residuum.fi)	0207 120 237
Nurmijärven kunta / ympäristöhuolto (www.nurmijarvi.fi)	040 317 2335
Oulun Jätehuolto (www.ouka.fi)	044 703 3977
Oy Botniarosk Ab (www.botniarosk.fi)	(06) 221 3117
Perämeren Jätehuolto Oy (www.pmjh.fi)	(016) 259 324
Pirkanmaan Jätehuolto Oy (www.pirkanmaan-jatehuolto.fi)	(03) 524 0200
Porin Jätehuolto (www.pori.fi/porinjatehuolto)	(02) 621 2525
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy, jäteneuvonta (www.phj.fi)	(03) 871 1766
Rauman seudun jätehuoltolaitos (www.rauma.fi/jatehuolto)	044 793 4487
Rosk'n Roll Oy Ab, neuvonta / rådginving (www.rosknroll.fi)	020 690 155
Rouskis Oy (www.rouskis.fi)	(02) 727 6838
Satakierto Oy (www.satakierto.com)	(02) 832 8408
Turun Seudun Jätehuolto Oy, jäteneuvonta (www.turunseudunjatehuolto.fi)	0200 47 470
Åbonejdens Avfallsservice Ab, avfallsrådgivning	
Varkauden seudun jätehuolto (www.varkaus.fi)	040 831 1492
Vestia Jätehuolto / Jokilaaksojen Jäte Oy (www.vestia.fi)	(08) 410 8700
Ylä-Savon Jätehuolto Oy, jäteneuvoja (www.ylasavonjatehuolto.fi)	040 527 3014
YTV Jätehuolto (jate.esite@ytv.fi ja www.ytv.fi)	(09) 156 1508
SAD Avfallshantering	(09) 156 1611

JÄTELAITOSYHDISTYS
AUFALLSUEWERKSFÖRENINGEN